

VLAAMSE INGENIEURSVERENIGING, KONINKLIJKE (KVIV), op 23 december 1928 opgericht op initiatief van J. Goossenaerts, O.F. Mariman en R.F. van Bocxstaele.

De ingenieursverenigingen in België waren volledig Franstalig, uiteraard doordat het universitair onderwijs over heel België uitsluitend in het Frans gegeven werd, niet alleen en natuurlijk in het Walenland (Luik, Mons en Montefiore), maar ook aan de Koninklijke Militaire School, aan de Katholieke Universiteit te Leuven, aan de Vrije Universiteit te Brussel en aan de Rijksuniversiteit te Gent. Het was toen ondenkbaar dat in de schoolverenigingen van ingenieurs te Brussel, Gent, Leuven en de Koninklijke Militaire School Nederlands gesproken of geschreven zou zijn. In 1928 werd er een poging tot verandering ondernomen, toen O.F. Mariman, bedrijfsleider bij de N.V. Gevaert Photoprodukten te Mortsel, en R.F. van Bocxstaele, die als ingenieur bij de Bell Telephone te Antwerpen stage liep, in september met elkaar in contact werden gebracht door J. Goossenaerts, stichter, organisator en inspirator van de Vlaamsche Wetenschappelijke Congressen, waardoor hij en zijn medestanders wilden aantonen, dat de aantijging, als zou het Nederlands ongeschikt zijn om er hoger onderwijs in te geven, onzinnig was. Zij besloten een Vlaamse Ingenieursvereniging (VIV) op te richten en vonden aanstonds instemming bij en medewerking van L.J. Stuckens en K.M. Sano, resp. afdelingsleider en ingenieur bij de Bell Telephone te Antwerpen. Na het ontwerpen van statuten en het verzamelen van adressen van Vlaamse ingenieurs had op 23 december 1928 in het inmiddels verdwenen Grand Hôtel Wagner te Antwerpen de oprichtingsvergadering plaats; een vijftigtal ingenieurs waren aanwezig. Van 1928 tot '35 was de VIV een feitelijke vereniging, die in 1935 hervormd werd tot vereniging zonder winstoogmerk, waardoor zij rechtspersoonlijkheid verwierf.

Van het begin af mocht de VIV zich verheugen in

De oprichters van de Vlaamse Ingenieursvereniging bij de veertigste verjaardag van de stichting (mei 1968). Zittend : O.F. Mariman; staand van links naar rechts : R.F. van Bocxstaele, K.M. Sano en L.J. Stuckens.

begrip en sympathie van het Koninklijk Instituut van Ingenieurs te 's-Gravenhage, van het Vlaams Economisch Verbond (VEV), in het bijzonder bij zijn stichter en voorzitter Lieven Gevaert en zijn algemeen secretaris Hubert Melis. In het maandblad VEV-Berichten werden in elk nummer drie bladzijden ter beschikking gesteld van de VIV, die daardoor aanstonds een orgaan verwierf.

De VIV werd uitgebouwd door het ononderbroken werven van leden, het stichten van gewestelijke afdelingen, het oprichten van een eigen tijdschrift, het organiseren van spreekbeurten, technische uitstappen en het bevorderen van Vlaamse contacten.

Tot de KVIV kunnen burgerlijke en landbouwkundige ingenieurs, doctors en licentiaten in de natuurkundige, scheikundige of wiskundige wetenschappen toetreden. In 1933 telde de vereniging 315 leden, in 1939 635, eind 1971 4546 en eind 1974 5500, de enkele honderden studenten-leden niet meegerekend.

De KVIV beschikt over twee organen; het Ingenieursblad werd gesticht in 1932 en verscheen 4 maal per jaar, van 1933 af 6 maal, van 1935 af maandelijks en sinds 1965 in 21 afleveringen per jaar. Huishoudelijke Mededelingen, het tweede orgaan van de KVIV, werd in 1935 opgericht en telt 2 afleveringen jaarlijks. Hoofdredacteur van beide organen is R. Bronselaer. De KVIV heeft gewestelijke afdelingen in Antwerpen, Brabant, Limburg, Oost- en West-Vlaanderen.

In 1930 had het eerste Vlaamsch Technisch Congres, in het kader van de Vlaamse Wetenschappelijke Congressen, plaats. Uit die Congressen is in 1940, op initiatief van prof. O.M. Peters (Leuven) het Technologisch Instituut-KVIV (TI-KVIV) ontstaan met als doel : „De technische wetenschap in dienst te stellen van het Vlaamsche volk”. Het TI-KVIV bestaat thans uit a) 15 genootschappen, waarbij de vakgebieden architectuur en ruimtelijke ordening, chemische techniek en kunststoffen, civiele techniek, elektro-akoestiek en hifi-techniek, elektronika, elektrotechniek, geologie, gezondheids-techniek, landbouwtechniek, metaalkunde, regel-

techniek en automatisering, technische fysika, toegepaste wiskunde en informatieverwerking, veevoeding-veeteelt-voeding, alsmede werktuigkunde betrokken zijn; b) 7 speciale commissies: beheertechnieken, brandweertechnieken (als Belgische commissie erkend door het Belgisch Instituut voor Normalisatie), grondmechanica en funderingstechniek, haventechniek, metaalbouw, textieltechniek, alsmede verkeerskunde; c) een Centrum voor Technische Opleiding (CTO) met een 30-tal plaatselijke afdelingen. Het TI-KVIV organiseert regelmatig voordrachten, studiedagen, seminars, lessenreeksen en congressen om aldus de betrokkenen en belanghebbenden op peil te houden.

Op initiatief van het TI-KVIV werd in 1972 het Centrum voor Technische Volksopleiding opgericht als afzonderlijke vereniging zonder winstoogmerk. Dit Centrum, door het ministerie van Nederlandse Cultuur erkend als nationale organisatie, heeft als doel opleiding en voorlichting te verschaffen onder het volk over de technische wetenschappen en de techniek o.m. door het organiseren van voordrachten, lezingen, lessenreeksen, studiereizen...

Achtereenvolgens waren prof. O.M. Peters, prof. G. van Esbroeck, C. van Rooy, J. Fierens en nu A. Henskens voorzitter van het TI-KVIV.

Op initiatief van A.H. Clerckx, algemeen voorzitter van de KVIV in 1947-'49, zijn in 1949 de Internationale Havencongressen ontstaan. Al die Congressen hadden plaats te Antwerpen nl. in 1949, '54, '58, '64, '68 en '74. Koning Boudewijn aanvaardde steeds het beschermheerschap. Op initiatief van de technische ingenieur L. de Schamphelaere, buitengewoon lid van de KVIV, had in 1966 het eerste Internationaal Congres Paper, Rubber, Plastic Automation (PRP-Automation) plaats, gewijd aan de automatisering en de instrumentatie in de papier-, rubber- en kunststoffennijverheid.

De VIV heeft ook de verdediging van de beroepsbelangen van haar leden in het bijzonder en van de universitaire ingenieurs in het algemeen op zich willen nemen. Reeds voor de Tweede Wereldoorlog werd op bescheiden schaal een Commissie voor Beroepsbelangen, onder voorzitterschap van K.M.H. Vergeynst, opgericht. Later werd op initiatief van E. de Nollin, een Commissie voor Beroepsvraagstukken opgericht. In 1962 werd deze commissie, weer op initiatief van De Nollin, hervormd tot Centrum voor Uitbouw van het Ingenieursberoep (CUIB), dat nu uit vier groepen bestaat, nl. ingenieurs in overheidsdienst, ingenieurs in de particuliere sector, ingenieurs bij het onderwijs en raadgevende ingenieurs. De werkzaamheden worden geleid door een coördinatiecomité.

De KVIV beschikt tevens over een Plaatsingsdienst die zich bezig houdt met een dubbele werkzaamheid, nl. de leden helpen bij het zoeken van een nieuwe of betere werkkring, en de bedrijven behulpzaam zijn bij het aanwerven van ingenieurs (burgerlijke en landbouwkundige), doctors of licentiaten in de exacte wetenschappen. De Vereniging bezit tevens een bibliotheek die meer dan 2100 delen (boeken en brochures) bevat en ruim 200 tijdschriften. Op initiatief van K.M.H. Vergeynst werd in 1938 een Hulp- en Studiefonds van de Koninklijke Vlaamse Ingenieursvereniging, vereniging zonder winstoogmerk, opgericht, om in het onderhoud van noodlijdende leden of hun gezin te

voorzien evenals in de studiekosten van gewone of studenten-leden.

Van 1928 af, bij haar oprichting, tot '35 had de KVIV geen eigen gebouw. Daar kwam verandering in door toedoen van A. de Jaegere en O.F. Mariman. In 1935 werd nl. een kantoorgebouw gehuurd aan het Victorieplein, in 1938 een verdieping in het Torengedouw (Schoenmarkt). In 1960 betrok de vereniging een pand aan de Jan van Rijswijcklaan, dat zij in 1961 kocht en in 1967 belangrijk uitbreidde.

De opeenvolgende algemeen voorzitters van de KVIV waren O.F. Mariman (1928-'31); P.E.M. Stevens (1931-'33); O.A. Gaeremynck (1933-'35); J.E. Bijls (1935-'37); K. Vergeynst (1937-'39); A.I. Bijls (1939-'41); O.M. Peters (1941-'43); H.C.W. Faure (1943-'45); R. van Cauteren (1945-'47); H.A. Clerckx (1947-'49); F.J. Vanderheyden (1949-'51); E. Rombaut (1951-'53); P. Heymans (1953-'55); V. Parein (1955-'57); G.A. Schroeyers (1957-'59); W. Soete (1959-'61); G. Vandermeulen (1961-'63); D. Vandepitte (1963-'65); M. Deberdt (1965-'67); J. Renard (1967-'69); H.P. Debruyn (1969-'71); E. de Nollin (1971-).

Ereleden waren in de loop van de jaren: Lieven Gevaert, stichter van de N.V. Gevaert Photoprodukten; L. Baekelandt, uitvinder van het bakeliet; baron L. Bekaert, voorzitter van het Verbond van de Belgische Nijverheid; baron L. van Dijck, erevoorzitter van de Bell Telephone; K. Bossart (V.S.), medewerker-uitvinder bij de raketontwikkeling; H. Cappuyns, president van de N.V. Agfa-Gevaert (Antwerpen) en A. Maris, oud-president van het Koninklijk Instituut van Ingenieurs (Nederland).

De KVIV is een zich verder ontwikkelende vereniging met tal van geledingen en vele initiatieven ten bate van haar leden in het bijzonder, maar staande en werkende midden in het Vlaamse volk.

ROBRECHT F. VAN BOCXSTAELE